

Koninklijke KPN N.V.
 Regelgeving en Europese Zaken
 De heer dr. J. Huigen
 Postbus 30000
 2500 GA 'S-GRAVENHAGE



Contactpersoon	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Doorkiesnummer
mr.drs. E.M.K. Sauren	OPTA/AM/2009/201785	e-mail 17 juni 2009	(070) 315 35 14
Datum	Onderwerp		Bijlage(n)
21 juli 2009	09.0138.07 Scholenaanbod KPN		

Geachte heer Huigen,

Naar aanleiding van uw e-mailbericht van 17 juni 2009, met daarin als bijlage opgenomen een notitie met (o.a.) een opzet voor zogenoemd MVO-beleid van KPN in relatie tot gedragsregel 5, bericht het college van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (hierna: het college) u als volgt.

1 Voorstel KPN inzake MVO-beleid

Hoewel het KPN helder is dat een aanbod als het gratis scholenaanbod als gevolg van gedragsregel 5 niet kan worden gedaan, stelt zij zich op het standpunt dat het doen van dit soort aanbiedingen niettemin mogelijk zou moeten zijn in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Het concrete voorstel dat KPN hiertoe doet, luidt als volgt. KPN stelt voor om een MVO-beleid te voeren tot een maximum van [bedrijfsvertrouwelijk]% van de omvang van de relevante retailmarkt. OPTA dient dit beleid te toetsen op marktverstoringen, overige marktpartijen worden hierover geconsulteerd en OPTA verleent openbaar toestemming voor een bestendig MVO-beleid. De kosten van het MVO-beleid komen ten laste van KPN's corporate communicatiebudget. De facto betekent een dergelijk MVO-beleid dat uitgaven die binnen dit beleid vallen, zijn vrijgesteld van gedragsregel 5.

KPN vraagt OPTA zo'n MVO-beleid goed te keuren. Het college zal in het vervolg van deze brief zijn overwegingen ten aanzien van het verzoek van KPN nader uiteenzetten.

2 Beleidsregels gedragsregel 5

Gedragsregel 5 is opgenomen als onderdeel van de (wholesale) non-discriminatieverplichting in de verschillende marktanalysebesluiten welke op 19 december 2008 zijn gepubliceerd en op 1 januari 2009 in werking zijn getreden. Op 27 mei 2009 heeft het college de "Beleidsregels inzake gedragsregel

5” (hierna: Beleidsregels) gepubliceerd.¹ In deze Beleidsregels geeft het college een nadere precisering van de kostenberekeningen van een prijstechnisch replicerbare downstreamdienst en een verdere uitwerking van correctiemaatregelen ingeval een downstreamdienst niet prijstechnisch replicerbaar is.

In beleidsregel 5 van de Beleidsregels heeft het college het volgende bepaald: *“KPN dient nieuwe diensten die niet in overeenstemming zijn met gedragsregel 5 te corrigeren vanaf het moment van de start van de overtreding van gedragsregel 5. Voor de correctie van bestaande diensten die thans niet aan gedragsregel 5 voldoen, kan het college KPN, rekeninghoudend met de omstandigheden van het geval, een redelijke overgangstermijn gunnen.”*

Nieuwe diensten zijn downstreamdiensten die door KPN vanaf 1 januari 2009 zijn of worden aangeboden. Bestaande diensten zijn downstreamdiensten die door KPN vóór 1 januari 2009 zijn overeengekomen.

3 Afwijzing vrijstelling MVO-beleid

Het college wijst het voorstel inzake het MVO-beleid van KPN af. Het college overweegt hiertoe als volgt. Een MVO-beleid zoals voorgesteld door KPN werkt naar oordeel van het college namelijk per definitie marktverstoring en is om die reden economisch onwenselijk. KPN krijgt met een dergelijke vrijstelling immers de mogelijkheid om op bepaalde segmenten van de markt (in casu scholen, maar denk ook aan ziekenhuizen, charitatieve instellingen, etc.) de concurrentie volledig buitenspel te zetten. Dit strookt niet met hetgeen het college met zijn marktanalysebesluiten, in het bijzonder met gedragsregel 5, tracht te bereiken, namelijk het bevorderen van de concurrentie op markten waar KPN over een AMM-positie beschikt.

Daarnaast bieden de Telecommunicatiewet noch de marktanalysebesluiten een grondslag om uitsluiting van de concurrentie op bepaalde marktsegmenten toelaatbaar te achten en de op KPN rustende verplichtingen (in casu gedragsregel 5) selectief en op basis van non-economische factoren niet van toepassing te verklaren.

Afwijzing van KPN's voorstel betekent uiteraard niet dat KPN geen mogelijkheden zou hebben tot bijvoorbeeld sponsoring van scholen. Zo staat het KPN bijvoorbeeld vrij om ten laste van haar corporate communicatiebudget scholen een jaarlijkse schenking te doen. Het is KPN echter niet toegestaan om downstreamdiensten (w.o. gratis internet) aan te bieden die in strijd zijn met gedragsregel 5 en daarmee het *level playing field* verstoren. Zulke aanbiedingen, die bovendien gedurende langere tijd in de markt staan, gaan ten koste van de concurrentie en de mogelijkheden voor andere marktpartijen om op een eerlijke manier tot de markt toe te treden.

4 Overgangstermijn scholenaanbod (bestaande diensten)

Ten aanzien van KPN's huidige gratis scholenaanbod overweegt het college voorts het volgende. KPN dient het scholenaanbod in overeenstemming te brengen met gedragsregel 5. Zoals is bepaald in de Beleidsregels kan het college KPN bij de correctie van bestaande diensten een redelijke overgangstermijn gunnen, afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Het college geeft KPN de

¹ Kenmerk: OPTA/AM/2009/201145.

mogelijkheid om het scholenaanbod, voor zover het bestaande diensten van vóór 1 januari 2009 betreft, uiterlijk aan het einde van het schooljaar 2009-2010 in overeenstemming te brengen met gedragsregel 5. Dit betekent dat KPN's scholenaanbod uiterlijk 1 september 2010 volledig in lijn dient te zijn met gedragsregel 5.

Bij de afweging van de belangen in de onderhavige casus heeft het college in grote mate rekening gehouden met het – korte termijn – belang van de scholen. De scholen hebben met een overgangstermijn tot 1 september 2010 ruim de tijd om zich te oriënteren op mogelijke alternatieven voor het huidige aanbod van KPN en worden op deze manier niet geconfronteerd met een plotselinge beëindiging – of financieel nadelige aanpassing – van het aanbod net nu zij hun begroting voor komend schooljaar gereed hebben.

5 Nieuwe leveringen scholenaanbod (nieuwe diensten)

Ten aanzien van leveringen aan scholen die vóór 1 januari 2009 nog geen gebruik maakten van KPN's scholenaanbod, merkt het college op dat deze aanbiedingen reeds op dit moment in overeenstemming met gedragsregel 5 dienen te zijn. Nieuwe diensten dienen immers conform de Beleidsregels vanaf het moment dat zij in de markt worden gezet, te voldoen aan gedragsregel 5. Dit betekent dat het college ervan uitgaat dat KPN nieuwe diensten – indien van toepassing – vanaf 1 januari 2009 in overeenstemming heeft gebracht met gedragsregel 5 ofwel dit per ommegaande alsnog doet.

Het ministerie van Economische Zaken ontvangt een afschrift van deze brief.

Daarnaast zal het college een afschrift van deze brief publiceren op zijn website. Om die reden verzoek het college KPN om hem uiterlijk drie werkdagen na dagtekening van deze brief (bij voorkeur per e-mail aan: ND-5@opta.nl) aan te geven of de brief naar de mening van KPN bedrijfsvertrouwelijke informatie bevat.

Hoogachtend,

HET COLLEGE VAN DE ONAFHANKELIJKE POST EN TELECOMMUNICATIE AUTORITEIT,
namens het college,
Hoofd afdeling Markten

drs. D.I. Bos